

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztösy P. kereskedéseiben.
Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordozta szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bolyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztösy Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Opatik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Uriutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
Nylittér sora 20 kr.

Pártok és pártvezérek adatok és tanulság

a párt- és emberisme köréből.

IV.

Simon Elek ur felszólítására a 2000 frtos váltóra oda irtam nevémet mint kezest. Akkor és azután is sokat törtem fejemet azon, hogy a „párt és consortium“ által a lapkiadó számára megszavazott összeg átvételénél, mily furesán vett tőlem a pártvezér elismervényt.

Valami azt sugta nekem: ez damoclesi kardot akart fejed fölé tenni; de eszembe jutott, hogy Simon Elek ur, a félmillió ura maga hangsúlyozta volt a pártgyűlésben azt, hogy a 2000 frt igen nagy terüh az ő több száz-ezeres vállaira, s ezért bár pironkodva vonatkoztak vala, még is oda tolt egy-egy részt Keserű és Lönhárt ő méltóságai vállaira, a mihez e II-ik és III-ik pártvezéreknek végre is jó arcot kelle csinálni, a pártgyűlés lelkes zajgása jutalmazván őket e testvéries megsztosztásért.

A damoclesi fenyegetés helyét tehát ez a megnyugtató kép foglalta el.

Valójában nem is gondolhattam józan ész és emberiesen érző szívvel arra, hogy Simon Elek ur a gazdag pártvezér egykor nagyon is csekélynek találja azt a 2000 frtot, mihelyt arról lehetne szó, hogy ez összeg valami uton módon egy szegény kiadó vállaira átháríttassék, azon vállakra, hová ő előbbi 36-os pártvezéri minőségében már 1720 frt deficitet rakott volt, ép ennek törlesztésére határozván el a „párt és consortium“ a 2000 frt felvételét.

Megnyugtatta főleg a kiadót a „párt és consortium“ sokak jelenlétében hozott határozata és azon tudat, hogy 1720 frttal terhelt, munkatárs-nélküli fél éves lapjának egész ivessé tételét, kebli bel- és pesti külmunkatársak fölvételét, minél több jó cikk és tárca díjazását, eredeti táviratok hozatalát, szóval:

egy 230 előfizetővel alig tengődő, ünnepelesen „pártorganum“-nak declarált, elfogadott lap költségeinek megötszörözését egy „párt és consortium“ csak a maga zsebére határozhatta el.

Kiadó átvén a 2000 frtot az 1720 frt deficitet azonnal törlesztettes erről anyugtáka a második pártvezér és pénztárnoknak beadta ugyanekkor a főkönyvvel, melybe bevételeit és kiadásait naponta lelkiismeretesen bevezette — beadta megvizsgálásra s azt napokig a pénztárnok urnál hagyta; — a mutatószámokat 3000 példányban szétküldte; körleveleket és aláírási íveket nyomtatott s így megmaradt szeptember elejére a tovább menetelre 165 frt; pedig a szükséglet már csak 1872 szeptemberre is 1200 frtra rugott.

Mit tett a „párt és consortium“.

Itt Kolozsvárt életjelt sem adott;

senki sem indított meg az aláírások előfizetők és hirdetések gyűjtésére; pedig csak Bogdán István urnak, a pártvezér jobb kezének 1000 előfizetőjét kellett volna berukoltatni, s azonnal szó sem lett volna több deficitről egy kerek év leforgása alatt.

Amde a „párt és consortium“ kifáradt volt a nagy lelkesedésben, melylyel a 2000 fr felvételét megszavazta: nyugalomra döltek. Simon E. ur a pártvezér avval vigasztalhatta magát, hogy a „párt és consortium“ határozatát

a 2000 frtos váltó aláírásával szépségesen megmásván, ezzel már elnyughatik: pártvezéri bölcsessége nem érte fel eszével azt, hogy

a 2000 frtos váltóból lehet az áldozatkésztség számlója az autonomia ügyében, — de igen az álnokság szégyenpadja is.

A pártbívek várták a vezér intését, a ki, mint láttuk, valamin gondolkodott.

Mit jelentett a rögtöni megállapodás a munka kezdetén?

Ámítás, a kiadó megrontása volt e céljuk? és nem az igazságos ügy lelkiismeretes, áldozatkész szolgálata?!

Az 1872 augusztusában szétküldött körlevélben így szólnak a „párt és consortium megbízásából“ Simon Elek és Lönhárt Ferencz urak, a pártgyűlés határozata alapján:

„gondoskodni kívántunk egy olyan pártorganumról, mely jogainkat a teljes önkormányzatra, egyházunknak a közoktatásra való befolyását, a sok százados birtoklás alapján egyházunk tulajdonának szentséget úgy az alapítványokat, mint a más javadalmakat illetőleg a védelemre tért nyisson“;

a levél második kikezdésében elismerték: „már éve csoportosulni kezdünk a „Kol. Közl.“ körül“;

a harmadik kikezdésben constatalták azt, hogy a „párt és consortium“ elhatározta a „Kol. Közlöny“-t aláírások és előfizetők gyűjtése által minden oldalról felkarolni — — — hogy így a küzdelmek idejére pártorganum(n)k **kellően** legyen megerősítve **anyagilag** és **szellemileg**“.

Sok minden kiténik eme a pártvezérek által aláírt, az országba szétküldött levélből; az idézett passusok ugyanis azt bizonyítják:

hogy az 1872 augusztusában alakult „párt és consortium“ tagjainak egy része „már éve“ csoportosult a „Kol. Közlöny“ mellé mint 36-tos, s minthogy ez urak 1871 szeptembertől 1872 augusztusáig nem értek volt reá a csoportulással járó kötelezettségeiket a lap irányában teljesíteni; elvárhattam tehát méltán, hogy a pártvezér intésére ezt most megteendik: aláírnak előfizetnek, hirdetések gyűjtetnek maguk és elvtársaikkal, mert hát az volt a párt jel-szava

gondoskodni egy pártorganumról, azt minden oldalról felkarolni, anyagilag **kellően** megerősíteni.

Hogyan fogtak a munkához?

A pártvezér és beltágok tudták, hogy a „párt és consortium“ által felvett 2000 frtból csak 165 ft 28 kr maradt meg a kiadó kezén;

látták, a megbízások folytán készült s elfogadott előszámításból, hogy 1200 ft költség kell egy óra;

tudták, hogy a lapnak alig van 230 előfizetője, s az sem volt előttük titok, hogy a kiadó nem kapitálista; — még azt is kiszámíthatták ujjakon, hogy ha nem mozdulnak, szeptember végén ismét 700 frt lehet az új deficit, s ez csak azon arányban fog apadhatni, a mint a „párt és consortium“ által az előfizetők száma 400-ra a hirdetések jövedelme 300 frtra szaporíttatik.

Ez utóbbi volt a sürgős munka.

Talán neki fogtak? oh nem!

Másfél hónapot nyugodtak a hallatlan erőfeszítés után.

Egyetlen párttagot kell kiemelnem itt, ez ekkor is, utóbb is anyagi erőit meghaladólag áldozott a „párt és consortium“ céljára — ez a derék párttag Tamási Sándor valódi ügyvéd. Suum cuique.

Oktober második felében megmozdulnak és gyűjtöttek „minden oldalról“ 326 frtot, tehát az újabb 1872. sept.-octoberi deficitnek alig fedezték egy negyedét, mert az, két hónapon át már 1120 frtra szaporodott, miután a nagyszájúak egyetlen előfizetőt és hirdetést sem gyűjtöttek.

(1872. szeptemberében a „párt és consortium“ által felvett nekem átadott 2000 forintból

megmaradt szeptemberre	165 frt 28 kr.
bejött a régi IV. évnegyedes előfizetőktől	308 frt 60 kr.
bejött hirdetésekéből	79 frt 22 kr.

összesen: 553 frt 10 kr.

tehát fedezetlen deficit volt 646 frt 90 kr. o. é.

1872. octoberben:

bejött gyűjtésből	326 frt — kr.
a IV. évnegyedes előfizetőktől	171 frt 90 kr.
hirdetésekéből	228 frt 41 kr.

összesen: 726 frt 31 kr.

tehát maradt fedezetlen deficit 473 forint 69 kr. o. é.)

Novemberben gyűjtöttek 461 frtot és 30 két hónapos előfizetőt; ám de az elfogadott előszámítás 400 előfizetőt és 300 frt hirdetési jövedelmen alapulván, ezzel a novemberi 539 frt 3 kr.

(1872. novemberben

bejött gyűjtésből	461 frt — kr.
előfizetés	80 frt — kr.
hirdetés	119 frt 97 kr.

összesen: 660 frt 97 kr.) —

deficit sem volt fedezve; hát a szeptemberi és oktoberi?

Végül decemberben gyűjtöttek 507 frtot, de a deficit

(1872 decemberben

gyűjtöttek	507 frt — kr.
bejött hirdetésből	277 frt 52 kr.

összesen 784 frt 52 kr.

tehát maradt fedezetlen deficit 415 frt 48 kr.

A deficit négy hónap alatt ismét 2075 frtra emelkedett volt

és pedig 1872 sept. 646 frt 90 kr.

1872 okt. 473 frt 69 kr.

1872 nov. 539 frt 03 kr.

1872 decz. 415 frt 48 kr.

összesen 2075 frt 10 kr.)*

főleg azért, mert előfizetőket és hirdetéseket a „párt és consortium“ nem gyűjtetett itt a városon: bár a pártorganum minden oldalról kellő megerősítése volt megalakulásakor jelszava, a melyet a gyakorlatban akként effectualtak pártvezérei, hogy a párt kötelezettségeit minden uton igyekeztek magukról elhárítani, nóha megemlékezhetek volna arról, hogy

a „Kol. Közl.“ megbízott kiadója a „párt és consortium“ határozata alapján tett egész ives lapjára ötszörös költségeket s így: ha valakinek fizetni kelle — az nem lehetett más, mint

*) A decemberi fizetések 1872 decemberében nem voltak kiadva a beszüntetés tervezetvéért ezért számítottam a nagy gyűlés előtt a deficitet 1750 forintra o. értékben.

a nemes „párt és consortium“ annál is inkább, mert pontosan vezetett főkönyvemét 1872 sept.-december folytán 4-szer is átadtam Lönhárt Ferencz apát urnak vizsgálatra a nyugtákkal együtt, s ezen kívül tájékozó, számoló jelentéseket is nyújték be koronként a „párt és consortium“-nak ugyan pártvezér és gyűlésekben elnöklő Lönhárt Ferencz ur ő méltóságának, melyben előfizetőim számát kimutatva a kiadásokat és bevételeket összevetve a mérleget megcsináltam, hogy láthassa a „párt és consortium“ a deficit összegét is.

Sándor János,
a „Kolozsvári Közlöny“
megbízott kiadója.

Legujabb táviratok.

Zágráb, sept. 18. A pénzügyi bizottság ma elintézte az alapok- és alapítványokra vonatkozó kimutatást; az e tárgyban jelentéstétel végett holnap ülés lesz. — Mihajlovics érsek ma Bécsbe utazott.

Bécs, sept. 18. Az olasz király ma fél óráig érkezett Minghettivel és Venostával; erre Robilant grófot fogadta el; meglátogatta az itt levő főhgeket, s aztán a Ringstrassen át a kiállításba köszölt, hol jelen volt a lókiállítás. Ezt megelőzőleg császár király Ő Felsége a császár-pavilonban reggelit adott, melyen az olasz király a fhegek Minghetti, Venosta, gr. Andrassy, Chlumetzi és a király kísérete vettek részt. Este családi ebéd lesz Schönbrunnban, erre az udv. dalszínház meglátogatása következik.

Páris, sept. 18. Azt állítják, hogy a jobboldalnak és jobb centrumnak több előkelő tagja ma Frohsdorfa utazik.

New-York, sept. 17. Chicagóban egy tűzvész 64 házat hamvasztott el; a kár 300,000 dollárra rug.

New-York sept. 17. Ma délután 3 órakor Chicago nyugoti részében tűz ütött ki, mely egy mértföldnyire elharapódzott; estig azonban el lón a tűz fojtva.

A csiki atyafiakhoz!

A Budapesten lakó csiki székelyeknek már több ízben sikerült, a fővárost felkereső csiki ifjak szorgalmát és törekvését oly eredménynyel támogatni, hogy ezek mindennapi konyerüket nem csak tisztességesen keressék meg, hanem legtöbbször szabad óráikban a fővárost egyik vagy másik tudományos intézetet is látogatván, alkalmuk nyílt magokat a haza derék polgáiraivá képezni.

Ily eredmények önzéstelen örömmel töltötték el a fővárosban lakó csiki székelyeket, s tudva hogy „az összevetett akarat csodát tesz“: elhatározták egyletet tömöríteni, hogy így magok között megosztva a teendőket, összegyűjtve a fillereket, jóakarát és egyesült erővel egy nyugponton alkossanak Budapesten, az egyáltalában szegény de tehetséges és szorgalmas csiki ifjaknak, hová ezek a főváros barátságatlan ezrei között bizalommal közeledvén, atyafiság szerelétét, jó akaratú tanácsot és ha kell az első pillanatban anyagi segílyt is találjanak.

A fővárosban lakó csikiak humanus tervek kivitelével nem késlek, és a m. kir. belüminiszter . . . példányban mellékelte alapszabályaikat megerősítvén, az igazgató választmányt következőleg alakították meg:

Ambrus József. vál. tag, Bartha Ignác. egy. jegyző, ifj. Botskór Károly az egy. titkára, Cséke László, Geczó János, Gidró László, György János vál. tagok, Kedves Alajos az egylet elnöke, Kovács Alajos egy. ellenőr, Molnár József vál. tag, Macza György egy. pénztárnok, Szabó Barnabás egy. jegyző, mire az egylet működését f. évi július 1-vel megkezdte.

A fővárosban lakó csikiak vagyis az egylet működő tagjai, azonkívül, hogy az ifjak élhelyezésében tetleg fognak közreműködni, még pénzáldozatot is hoztak: részükről az egyletet körül-

belől évi 300 fr. jövedelemtől kötelező aláírással biztosítván. Tették pedig ezt szegény emberek, kik mindennapi kenyerüket munkájukkal keresik!

Ily kezdet után az igazgató választmány bizalommal fordul Csikszék népéhez és tudja, hogy meg fog érteni.

Hála a nagylelkű alapítónak! Csikszék már teljes főgymnasiummal bír, s a csiki ifju a városi iskoláztatáshoz mért képzelhetlen csekély költséggel szerzi meg magának a műveltség azon legkövesbjeit, mely szorgalom és kitartás mellett azonban magasabb kiképzésnek szolgálhat alapul. De a mennyire műveltségi, közgazdasági, nemzeti és emberiségi szempontból kívánatos, a testestől lelkektől magyar, szorgalmas és tehetséges székely ifjuság képezetése: ez a csikiaknak szegénységük miatt épen oly lehetetlen is. És itt tisztelettel emlékezünk meg Csikszék közönségének áldozatkész-ségéről, melylyel vagyonát oly nagylelkűen fordítja a szegény tanuló ifjuság felségelésére. De ne hitessük magunkat! A sok méltó közül, azon néhány ifju, ki a jótékonyágban részesülhet, még csak egy feleske, mely tavaszt nem csinál. Csikszék és a hazának nem egyesekre, hanem egész művelt nemzedékre van szüksége: nemzedékre, mely a közt mindenütt, törvényhozó terem és az eke-szarvánál, a bírói székben és az iparos műhelyben észszel, tettekben szolgálja, nemzedékre, mely gyümölcsözővé tegye ős érdeinket, napfényre hozza hegyeink öléből a kincseket, értékesítő gyógyforrásainkat s a székely nép vas szorgalmát. Fel kell ébrednünk százados álmainkból, hogy nyugodt concurrentiája készen találjon, vagy eljön a szemes, eszes idegen és a székely egy szép reggelen idegen lett — otthon és vele idegen lett a magyar Erdélyben. . . . De ne jósoljunk, tegyünk!

Szélés utat kell nyitni az ifjuságnak, melyen az tömegesen nyithasson, egy a felsőbb műveltség, mint az ipar és kereskedelem kiképzés terére, utat a főváros európai színvonalán álló tudományos intézetei, gyárjai és műhelyeibe, hogy azon sok derék fő és ép test, mely ma idegen földön vagy sehhol nem talál foglalkozást és kenyeret: itthon a magyar haza javára értékesíthesse erejét és munkája gyümölcsét. Csak így remélhet a most szegény, nagyon szegény Csikszék jobb jövőt, így foglalhatja elállítását a nemzet kebelében, mely őt fia hazaszereteténe fogva megillet; csak így felelhet meg azon nemzeti hivatásnak, melynek az összehasonlíthatlanul jobb sorsuak örvendő testvér székely székével együtt, Erdély nem magyar ajku népei között százaok óta felel meg.

A csikiak Budapesten alakult segélyező-egylete megtette alakulása által az első lépést a nagy munkára, s most bizalommal fordul Csikszék népéhez, hogy az egyület budapesti tagjainak tehetségét föltülműlo további céljaira segítse. Jelszavunk „kicsivel sokat.“ A budapesti tagok között már összegyűjtött, Csikban és később az egész országban gyűjtendő összegeket az igazgató választmány a szék bizottmánya, tisztsége, a csiki gymnasium tanártestülete, kitűnő bizonyítványai által vagy más megbízható oldalról ajánlott szegény és szorgalmas tanulóknak a fővárosba való felszállítása, segélyezése s itt lehető kenyérbe helyezése fogja fordítani. Így a derék ifju — mert másról az egyület nem fog tudni — aránytalan csekély költséggel a fővárosban saját lábára állítva, azontul „a maga szerencséjének leend kovácsa.“

Az egyület működését egyelőre a lehetőleg főgymnasiumot végzett ifjak elhelyezésével kezdi

TÁRCSA.

A nagy-ági bányavidék.

A dévai m. kir. állami alreáliskolának rendes tanára, Téglás Gábor, a napokban megjelent iskolai tudósítványban Erdélyből két érdekes utalrész közöl, melyet mi, hogy Dáva környékének geologiai formációival megismertessük a közönséget, egész terjedelmében közölünk.

I.

Az általam meglátogatott és nagy hírenél fogva sokak által ismertett bányavidékről legújabbán Posepny Ferenc bányageológ értekezett a magyar földtani társulat valamelyik nyári ülésén.

Ő már 1868-ban adott volt 1866-tól 1868-ig folytatott kutatásairól a bécsi os. kir. földtani intézet évkönyvében egy tartalmas értekezést, s alábbiakban vázolni szándékolt területet egy valószínűs egyenszárú, DNy felé hajló szögletnek mutatja ki, melynek Offenbányánál csucsosodó 2 szára a Szászváros — N.—Halmágy közt elvonuló alapvonala nehezedik.

Maga a három szög 4 egyenközü eruptív hegyvonallal van kitöltve s 27 mfdnyi területen az ifjabb eruptív közetcsoprt közeit foglalják magában. Az eruptív vonalak elseje Offenbánya környékén a háromszög csucsában legrövidebb, mert egy fél mérföldnyire már a kristályos palák jutnak főhatalomra. A többi vonal aláfele haladva mindinkább nyer terjedelemben. Így a második vöröspatak-vulkói (tulajdonképp 2 párhuzamos vonalból), 2 1/2 mfdnyi hosszúság mellett 1/2 mfd szélességgel rendelkezik. A két vöröspatak — re fekszik és andesit mellett a Halmágy közt elvonuló alapvonala nehezedik.

meg, óhajta azonban, hogy működését a kereskedő és ipartanulók, — segédek elhelyezésére is mielőbb kiterjeszthesse, mit azonban csak nagyobb mérvű pártolás mellett fog tehetni.

Szinte így fogna és örömmel kiterjedni neve és működésében idővel az egész székelyföldre, ha törekvése a nemzet részéről kellő pártolásra talál. — Most azonban, hogy csak mi jajdulunk fel: jele, hogy nekünk fáj leginkább. — Tegye meg tehát célunkért mindenki a mit tehet.

Szavazzon meg a nemes szék közönsége együletünk részére néhány alapítványt vagy határozott évi járadékot; ezt várjuk el minden gazdagabb várostól és falutól; hassanak oda a t. tisztés és szolgabíró urak, hogy minden község együletünknek legalább állandóul pártoló tagja legyen; a t. előjárók gyűjtsék össze ki a mit ad; ne vonja ki magát, iparkodjék a nemes ügyet mások által is előmozdítani minden művelt ember, és keressen fel soraival (Kedves Alajos a csikiak segélyező-egylet elnökének — Budapesten a várban, hová f. é sept. végeig az aláírási ívek is küldendő) ki együletünk ügynökként elvállalni sziveskedik.

Mi különösen minden tisztelendő lelkész urat saját községében ügynökkünknek tekintünk s nem hisszük, hogy egyis találkoznék, ki a mi, vagy adakozó hivi szives kérésének eleget nem tenne.

Számítunk főképen a csiki tanfőfiak közreműködésére, kikről megvagyunk győződve, hogy nemes célunk elérésében hatalmasan fognak támogatni.

Kelt Budapesten, 1873-iki júliusban tartott ülésünkben.

A csikiak segélyező-egyletének igazgató választmánya.

A székely pályadij-alapról XXVIII-ik közlemény.*)

Az én ivemen irt alá ujabban Csiki József 1 forintot.

A pesti adakozások közül ismét beküldötte hozzám Bacsoni Mátyás orv. t. ur a következőket: Barabás Miklós ur adott 10 frtot, Spécz Ferenc orv. t. 1 frt, Budai József orv. t. 1 frt, Bittó Károly gyógyszerész 1 frt, együtt 13 frtot. A midőn ezért az áldozó és beküldő uraknak szives hálat mondok, egyszersmind tisztelettel kérem fel most már negyedszer ama pesti gyűjtő hazafiakat, a kik e célra — köztudomás szerint — adományokat fogadtak el s tartnak hónapok óta kezeiken, méltóztassanak rendeltetésök helyére küldés végett mielőbb hozzám juttatni.

Multkor kifejezett reményeink valóulásnak indulnak.

Marosszék egyik falujából Szentgericzeről beküldötte hozzám az odaváló unitárius esperest Farkas György ur, mint ön jó szántából minden felszólítás nélkül gyűjtő 56 székely honfi és honleány 30 forintos adományát azon nyilatkozattal, hogy ott mindnyájan egy szívvvel lélekkel pártolják az eszmét, örömmel adta kevés adományát a szent célra az első gazda úgy mint a legutolsó szegény s szívből óhajtják azt, hogy a székely nemzet története megírata örmünapiját megérhessék. Az áldozók nevei a következők: Farkas György helybeli

*) A Székely Hírlap, Erdély és Nemesre tisztelt szerkesztőit tisztelettel kérem e közl. szives átvételére. J. E.

tal elnevezett normal-trachytból áll; a Ny. régibb kvarcz-trachytból — a Dacitból.

A harmadik eruptív közetvonal Zalatna-Miheleny közt már 3 1/2 mfd hosszúságban és 1 1/2 mfd szélességben, s andesit mellett kvarcz-porphyr, meg ifjabb kvarcz-trachytot, azaz Rhyolitot tartalmaz (Gyula, Bodia, Tekerő mellett.)

A negyedik és legterjedelmesebb Szászváros — Halmágy közt a csetrési hegytörzsszel Nagy-Ag közlében, melyből innét három mellékvonal ágazik ki. Az első e csuostól É-ra Hercegágy, Porkura és Kurety felé; Toplicza, Trestyia felé a második; Felső Lunkoj és Ruda felé a harmadik terület. A mint azonban nőnek vízszintes terjedelmükben e vonalak a háromszög alapvonala felé: úgy apad függélyes tagozásuknak mérete, s így É. felé folyvást magasodó csucok fognadnak. Az ős és üledékes közetek is képviselve vannak a leirtam területen, hol a Szabó J. által continensünk keleti részén kimutatott emelkedés és süllyedés nyomai is kivehetők.

Mint nem bányamivelőnek mellőznöm kell a hegyek Ny. és D. lejtőin feltűnő bányaművek technikai leírását, s egyedül Nagy-Ag vidékére szorítkoznom, hol érczenes fordul elő figyelmem fő-fő tárgya — az arany. Valóságos tartalomjegyzéke különben e bányahelység az egész területnek, mert valamennyi rajta előforduló fémmel, mint ezüst, tellur, réz, ólom, horgany, dárday, cseleny, mi-ny, vas és jegeredett kén, — dicsekedhetik.

A nagy gazdagságu bányák felfedezése bizonyos Armenián Juon nevű pásztornak köszönhető, ki 1740-ben Born csetresi kohónagynak először vitte be az itt látható aczélszürke tellurérczet. Már 1747-ben nagyobbára mérnökári tisztet Gy.-Fehérvárról (Wildberg, Platzker) mivelés alá vették a Rejgarairól ismeretes felső tárnát.

unitárius pap és gyűjtő adott 2 frt. neje Szilágyi Sára 50 kr. leányuk, özv. Csipkés Péterné, Farkas Anna 50 kr. ennek leánya Csipkés Kata 50 kr. Gál Zsigmond s neje Jakab Ágnes 1 frt. Nagy István 1 frt. neje Nagy Istvánné Tibald Zsuzsánna és leányai 50 kr. Boros Elek 1 frt. Boros Elekné Jakab Juliánna s fia Albert 1 frt. Id. Iszlai József 40 kr. neje Bereczki Zsuzsánna 40 kr. Bereczki Kata 20 krajczár. Cseh József és neje Boros Anna 1 forint. Szent-Gerice községe 5 frt. Ifj. Iszlai János és fia Albert 15 kr. Sárosi Ferencz 20 kr. ifj. Farkas György és fia György 30 kr. Gál Imre 50 kr. Gál Imréné Szövérdi Zsuzsánna 20 kr. Gál Gyula, Gál Mihály és Gál Póli testvérek 60 kr. Szabó Béni 1 frt. Gyelán László mérnök 50 kr. Kővesdi Domokos 50 kr. Szabó Mihály idősb 20 kr. Jakab Ferencz 20 kr. Jakab József 20 kr. Iszlai Ferencz 20 kr. Gál Abel 20 kr. Gál János id. 20 kr. Gál Ferencz 20 kr. Gál Dániel 10 kr. Gál Mózes ifj. 40 kr. Gál Aron 10 kr. Gál Gergely 30 kr. Zilinszky Márton 10 kr. Gál András középső 40 kr. Özv. Gál Istvánné, Vas Rózalia s leánya Gál Amalia 1 frt. Nagy Ferencz id. 1 frt. Gál Károly 50 kr. Nagy Ferencz ifj. 20 kr. Kuti Abel 20 kr. Csupor Ferencz s neje Boros Jusztina 60 kr. özv. Boros Károlyné 20 kr. Szabó György 20 kr. Csupor János 25 kr. Csupor József 25 kr. Berki András özvi-gány Kovács 10 kr. Kuti Elek 10 kr. Iszlai Mihály ifj 10 kr. Gál György 20 kr. Kuzó József 10 kr. Szabó Mihály ifj. 1 frt. Szabó István ifju 20 kr. Jakab Józsefné 40 kr. Szentgerice unitárius eklézsia 1 frt. 65 kr. együtt 30 frt.

Fogadják meleg hálámát a virágzó szép közönség kicsije és nagyja, férfiai és hölgyei, barátim és rokonom mindnyájan azért, hogy a hetvenkilencz ezer lélek népességgel bíró s jobbadán tiszta székelyekből álló Marosszék 130 faluja közül maga mint első jelent meg szép áldozatával azon négyezernyolczszázra menő honfi és honleány díszes társaságában, a kik óhajtják s előmozdítják ama nagy és nemes célt, hogy a székely nemzet e hazában eltöltött ezer éves életének története megírva legyen! Egy szent lelkesedés járja át a jobb lelkeket, hevít minden hona iránt híven érző szívet, emel fel minden nemesb kedélyt a Székelyföldön már nyolcz hónap óta, sőt kiáradott e hazafiúi tűz jötevő melege az egész magyar királyságra, elhozta fillereit minden jó székely, sőt a székelyeket szerető minden magyar hetedfél ezer forint felé jár a begyűlt pályadij alap; . . . fajt volna nekem, ha Marosszék, mint ilyen, magáért, semmit nem tett volna s ha semmi egyébért nem, Maros-Vásárhely ragyogó példáján nem lelkesült volna. De ime megindult ott is a buzgósság műve, egy művelt, erős székely község teljesítette kötelességét, mások kebelében is foly a nemes munka; remélem, hogy mihamarább újabb áldozat híre fogom a lapokban közzé tehetni. Adja Isten.

Külföldi hírek.

Páris, sept. 17. A Haute-Garonne, Loire, Nievre és Puy-de-Dome megyék választói october 12-ére a nemzetgyűlési választások eszközlése végett összehívtattak. — Thiers Ouchuban a savoyai küldöttséget fogadván, kijelenté, hogy hü fog maradni üzenetéhez, mely a köztársaság szabályszerű szervezését tüzte ki feladatául. — A jövő a nyugalomé és a mérsékleté.

Madridből 13-ról jelentik, Santa Pau tbk Tolosába érkezett, s Soma tbnokkal egyesülten elő-

Egy négyszög mfdnyi területen a legképzeltetebb hálózatban, szintesen és függőlegesen, néha a felettünk elvonuló tárnákba tornyosodva, majd kutszerűleg alámélyesztve történik az aknázás. A Ferencztárnán megközelíthető Adám és Anastiasz tárnákban látható a hatszögös oszlopok véletlenjéből hieroglyph módjára képződött gyönyörű Sylvanit (fehérércz, Schrifttellur.) A Longinban bányahelyünknek majdnem kizárólagos tulajdona, a Nagy-Agit (levélércz, Blattellur) látható, szép négyszögös rendszerbeli véglapokkal vagy a leveles szöveg utanzó formáival.

Fenn az ős Szekeremben lévő hivatali helyiségek egyikében foglal helyet az u. n. Reichkammer, mely a bányákban talált nevezetesebb darabokat volna megmutatandó. Vannak itt több száz forintra becsült és valódi müremek, melyek közül Krenner J. is vásárolt a n. muzeumnak, s melyeket a szakember mindig nagy tanulsággal fog szemlélni, míg a műkedvelő szintén kedvét lelheti az aesthetikai alakzatok sokféleségében.

Miután az aranyat kísérő Sphalerit- és Rhodocrositból mégis néhány szép példányt sikerült összeszednem, megindultam Galbina felé a zöld trachtykupok tömkelegén keresztül. Ezen alul már Jura-mész fogad, Kis-Almánál pedig a mandulaköveiről híres augit-porphyr.

Az utunkat kísérő patak ágyából igen nagy színváltozatú achatok, jaspisok és egyéb chalcedonféleségek villognak elő. Valódi aratás a mineralognak mégis Tekerőn felül a Bodia-hegy alatt folyó s hasonnevű patak medrében van. Gyönyörűbbnél gyönyörűbb achatok szedhetők itt, a jaspisok egész sorozata mellett. Cubicit, Natrolit, Tremolit és Porkura felé a Jura-mészben Pyrolusit találhatók.

Porkura ásványtani tekintetben még szép

készületeket tesz arra, hogy kémszemléket eszközöljön a carlisták által megszállott különböző pontok irányában. Ütközet áll küszöbön.

Carthagenából 13-án érkezett hivatalos tudósítások szerint, az ostromlott kirohanása az érlelmi szerek teljes hiánya miatt történt. A fölkelő hajók egy spanyol fregatte által üldözötnék, mely parancsokat kapott azokat elsüllyeszteni azon esetre, ha nem adnák fel magukat. A Carthagenai belsejéből érkezett tudósítások azt állítják, hogy ott a demoralizáció növekvőben van s a juntának némely tagjai capitulálni óhajtanak.

ÚJDONSÁGOK.

Kolozsvár, sept. 20.

— Hátralékban levő t. előfizetőinket kérjük, méltóztassanak az illető összegeket hozzánk mihamarább beküldeni.

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— Királyné ő felsége sept. 18-án Schönbrunnba érkezett. A szárd király fogadása végett, legfelsőbb parancs folytán a 4. sz. Hoch- u. Deutschemeister gy. e.-nek egy diszszázada fog zenekarral, diszben és tábori jelvényekkel a déli pályaudvarban felállítatni, s ez alkalommal b. Maricsics tábornagyon kívül a hadosztálynok és dandárnok s a kivonult diszszázad ezred- és zászlóalj parancsnokai is diszben meg fognak jelenni. A szárd király mellé vannak rendelve: herczeg Thurn-Taxis altábornagy, b. Salis-Soglio hadmérnök-törzsi ezredes, és ő felsége szárnyhadsegéde: Némethy Ágoston őrnagy. Albrecht flg. ur ő os. k. fensége 16-án Bécsbe visszatért.

— A helybeli műkedvelői társulat szorgalommal tartja próbáit „Egy nő, ki kiugrik az ablakon“ című 3 felvonásos vígjátékából, mint tudomásunkra esett, az árvahez és Gyulai szobor közt oszlik meg a tiszta jövedelem; az előadás e hó 27-én lesz, jegyek iránt Bán István urnónél lehet előjegyzéseket tenni.

— Tűz! tegnap újból vészharangok verték fel a város lakóit, Magyar Mihály v. tanácsos urnak a vasut szomszédságában levő kis csapháza a lángok martaléka lett.

— A nagym. földművelés, ipar s kereskedelemügyi m. kir. ministerium a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet I. éves tanfolyamának állami alapítványi ösztöndíjas és szabad helyeit a következő folyamodóknek adományozta: az áll. alapít. ösztöndíjas 12 helyet: Nagy Elek, Csécs Sándor, Csécs István, Bokor József, Pócsa János, Szentiványi István, Kiss Sándor, Szikszay Gyula, Herepey Sándor, Pethő György, Rösler Karoly és Cseszerán Tivadarnak. — A szabad helyeket: Pap György, Voith Manó, Tóth Lőrincz, Cseh Viktor és Bartók Bélának. — A be nem töltött három szabad hely a még később (november 1-ig) jelentkezők közül fog a legképesítettebbeknek adományoztatni. —

— Csikszékből Pestre tanulás végett felmenő székely ifjaknak felségelésére egyület alakítottak, melynek elnök Kedves Alajos jegyzőnek Bartha Ignác, pénztárnoknak Macza György lettek megválasztva.

— A Kassa-Orderbergi vasuton fekvő Kis-Láda nevű vasuti távirda állomás a f. hó sept. 20-tól kezdve a vasutvonalon magánsűr-gönyök fétvételére is felhatalmaztatott.

Amethystjeiről is nevezetes; — hanem nagy fájaldalmra a munkaszünet ideje miatt s amogy is csak primitív művelt bányák (Barbara-hegy) most zárva, illetőleg bezúvekelve voltak, s így e raritásával hazánkban nem gyarapíthatam gyűjteményünk.

Porkuráról a nagy-ág-herczegány-kuretyi eruptív közetvonalon keresztül, Herczogány Szelis-tye nevű s szintén bányaműveletet üző helységeket érintve, Boiczára jutottam. A helységeitől D.-re egy történelmi nevezetességű völgy, a Kaján-völgye hozza e környéket egyenes összeköttetésbe a Maros terével. A török hódítások időszakában erre felé vonultak be N.-Váradról az Erdélybe szánt segédcsapatok. Maga Martinuzzi (Fráter György) is itt élvezte először a rá nézve vezetes ország-nak itt hirtelen eymásutánba váltakozó szép kilátásait.

A helység bányái, mint annyi más helyen, itt is a Jura-mész és zöldkő-trachyt érintkezési síkjában vannak feltárva, s a szabad aranyon kívül nevezetes ásványokat is tartalmaznak. A lehető leg-szebb kvarcz-, mészpát és baryt-példányok kínálkoznak innen gyűjteményünk számára, s csakugyan büszkeséggel utalhatok innen szerzett darabjaimra, noha huzamos itt-tartózkodás után lehetne csak igazán tudományos becséssel bíró leleteket tenni, minthogy az előjövetelei körülmények érdekét a szomszédos augit-porphyr is rendkívül emeli.

Bármennyire betelik is lelkünk e magyarhoni Schweitz szeszélyesenél szeszélyesebb alaku hegyvidékeinek szépségeivel, nagyon is igénybe vett bámulatunkból mégis juttatnunk kell a Kajánvölgyre kivezető „kapunak“ is.

(Folyt. következik.)

— Egy régi vár, egy nevezetes uradalomnak központja, néhány év előtt egy magyar nemes urnak birtokába került. A nemes urnak első gondja volt: a levéltárat kisépértetni s a lomot egy szomszéd helységbeli szivarkereskedőnek eladni. A kereskedő több éven át pakolt szivarokat régi irományokba, diplomákba, míg végre egy igénytelen néptanító két Nagy Lajos korabeli hártját figyelmeztetésül beküldött a cultusminiszternek. A cultusminister egyik hivatalnokát, ki épen történetírással foglalkozik, rögtön kiküldte a helyszínére, hogy ez a nagybecsű nemzeti kincsből, ha lehet, mentesen meg valamit. Az illető hivatalnok kiment a helyszínére s 221 db okiratot mentett meg. Van ezek közt egy Arpádokori okirat 1263-ból, 13 db az Anjouk korából, közel 30 db Zsigmond és Mátyás korából, 3 db 16. századi igen érdekes magyar irat, sok kulturhistoriai darab s az egész mutatja, hogy egy nagy és nevezetes levéltárnak romja és töredéke ez. A minister ur az egész gyűjteményt a nemzeti muzeumnak szánta. Volt alkalmunk e levelekbe pillantani s elmondhatjuk, hogy a Dunántulnak történetéhez nagybecsű és érdekes adatokat tartalmaznak. Hogy minő kincs veszett el e gyűjteménynek elpredált sokkal nagyobb részében, azt ma senki se képes meghatározni.

— **Dékány Róza** k. a. menyegzője Erzséyes Elek uralmáig e hó folytán meg fog történni.

— **Toldi János** erőművész Pestről városunkba érkezett, s vasárnap az „Angol királynő” vendéglő helyiségében fogja művészetét bemutatni.

— **Az egész emberiség** 1800 millió font papirt fogyaszt évenként. Ebből a népesség egy-egy fejére esik Belgiumban közel 7, Dániában 4, Németországban 8, Ausztria-Magyarországban

3 1/2, Franciaországban 7 1/2, Görögországban 1/2, Nagybritanniában 11 1/2, Olaszországban 3 1/2, Németalföldön 4, Portugáliában 2 1/2, Románia s Szerbiában 1, Oroszországban 1, Svéd és Norvégországban 3 1/2, Svajcban 6 1/2, Spanyolországban 1 1/2, az európai s ázsiai Törökországban 1/8, Ázsiában 13 1/3, Afrikában 4, Ausztráliában és szigetein 14 1/2, Braziliában és déli Amerikában 7, Mexicóban és Közép-Amerikában 2, Canada és Észak-Amerikában 5 1/2, az éjszaki egyesült államokban 10 1/5 vámfont papir. Ezen fogyasztási skála az illető népek művelődési állapotának igen hű képét szolgáltatja. Az amerikai egyesült államok kivételével az Európán kívüli országok számai csakis a kereskedést folytató népekre vonatkoznak, mert a többiek úgy szólva semmi papirt sem fogyasztanak.

— **A Trója területén** talált kincseket, melyek értékét 20—25,000 tallerra teszik, Schlieman az athéni egyetemnek akarja hagyni, ha a görög kormány megengedi, hogy a régi Mykenében ásatásokat tehessen.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Sept. 19-ről. 1873 % metaliques 69.10. nemzeti kölesön 73.50. 1860-diki államkölcsön 101.— Bankrészevények 9.67 Hitelrészevények 234.50 London 112.55. Ezüst 107.50. Cs. kir. arany 5.42 —. 20 frankos arany 8.99 —. Földtehermentesítési kötvények: Magyar 76. 25. Temesi 73.75. Erdélyi 75.—. Horv. Szlavon. 75.—

Biasini szállodájába Kolozsvártt

1873-dik szeptember 15-dikétől következő az szabály fog életbe lépni; a mely olcsó árakra a t. cz. utazó közönség részvétét felkérjük:

Egy kettős szoba utczára két ágygyal együtt 1 ft 80 kr.

Egy egyes utca első emeleti szoba egy ágygyal 90 kr.

Egy egyes nagyobb emeleti udvar szoba ágygyal 70 kr.

Egy földszinti szoba és emeleti kisebb ágygyal 60 kr.

Egy külön ágy naponta 20 kr.
1 szál milly gyertya 12 kr.

1 portió fa, melylyel háromszor lehet befűteni, 15 darab, 15 kr.

Bérszolga egy rendbeli gunya és csizma tisztításért 10 kr.

Bérszolga egy comissio tételért 10 kr.

1 adag fehér kávé szobába 2 killivel 24 kr.

1 ebéd, négy féle szobába felszolgálva 80 kr.

1 ebéd 5 féle szobába felszolgálva 1 ft

1 port. széna vagy szalma egész éven keresztül 8 kr.

1 véka zab egész éven keresztül 70 kr.

Négy istálló 40 lóraáll az utazó közönség rendelkezésére és istálló pénz külön nem számítottak.

— Minden vasuti vonat érkezésénél a szálloda salon omnibussai az utazókat behozzák, és az induló vonatokra kiviszik kisebb kézi podgyászszal együtt 20 krért. — Az étteremben valamint a szobákba a legjobb ízű ételeket és tiszta italokat bérli Drágos Lázár jóhírű konyhája és pinczéje, étlap szerint határozott olcsó árban szolgáltatja ki, min-

den idő tájban. — A szállodába egy kényelmes kocsit négy jó lóval áll rendelkezésre, melylyel úgy a városban, valamint utba minden irányban, s minden időtájban utazhatni, s a gyorsutazási irodában megrendelhetni.

Biasini szállodából a gyorskocsik Szamosújvár és Deésre naponta kétszer indulnak reggeli 7 és délutáni 3 órákor.

Kolozsvárról Beszterczére naponta reggeli 7 órákor.

Kolozsvárról Beszterczéig vagy vissza 30 font szabad podgyászszal mértföldenkint I. osztálylyal 40 kr. számítatik.

Azon t. cz. utasok, kik a korán reggeli vonatot akarják használni, kéretnek estve a kapusdal tudatni, hogy kellő időben felkeltesse. Biztossággal elmondhatni, hogy ezen Kolozsvártt első, legnagyobb és legrégebbi jó hírű szálloda, melynek 50 kényelmes vendégszobái kényelmesen és tisztán butorozva, gyors és jó szolgálattal, s még soha a jelenlegi viszonyoknál fogva egy szállodába sem tapasztalt olcsó árakkal a t. cz. utazó közönség megelégedését kinyerendi, mert a tulajdonosnak jel-szava: „nagy forgalom kevés hásszonnal.”

Végül a t. cz. utazó közönségnek eddigi pártfogásáért hálás köszönetünk kifejezése mellett jól berendezett gyorsutazásunkat, s meglepő olcsó szállodánkat továbbra is tisztelettel ajánljuk, s kérjük árleszállításunkat rokonaik és ismerőseik között is terjeszteni.

Kelt Kolozsvártt, szept. 9-kén. 1873.

Biasini szálloda tulajdonosa.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

1088 számhoz.

927 3—3

905

12—*

Árverezési hirdetemény.

F. é. **Szeptember 30-án** reggeli 10 órákor a szásvárosi m. kir. mérnöki hivatal irodájában a hátszeg-margai államut 6 ⁶⁻⁷/₈ mf. közötti 71 számú hid újbolí felépítése iránt, mely 1811 ft. 10 kr. készpénzben, valamint közérő 159 kézi és 86 igás napszámában megállapított költségvetés alapján szabályszerű árlejtés fog tartatni, melyre megjelenni vállalkozni akarók meghívattak.

A terv és az építési feltételek e mérnöki irodában rendes hivatalos órákban megtekinthetők, a hol az árverezés megkezdéséig 50 kros. bélyeggel, 5% bánatpézzel ellátott szabályszerűleg szerkesztett írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak. Szásvároson 1873 szeptember havában.

A m. kir. mérnöki hivaltól.

(790)

10—12.

Épen most jelent meg 33-dik kiadása a világhírű és tanulságos könyvek:

Személyvéd,

(der persönliche Schutz)

minden koru férfiak tanácsadója Laurentiustól. Borítékban lepecsételve. Ezerféleképpen bizonyult segély és gyógyítás (20 évi tapasztalat) a férfimen

gyöngeségi

állapotaiban, ideg bajokban sat. a puszító önfertőzés és nemi kihágások következményeiben. Minden könyvkereskedés utján kapható 2 ft 30 kron, postán küldve 2 ft 40 kr. **Pesten Kokai Lajosnál.** Károlyutca.

Könyvem utánszáraitól és kivonataitól, — kis posványművek, a melyek ifjúság barátja, önfentartás s ehez hasonló (állítólag mesés sokaságú kiadásban s más otromba hazugságokkal) czimek alatt szemtelenül és kérkedőleg hirdettek a hirlapokban, óvakodi kell. Legyen tehát gondja mindenkinek a valódi kiadást,

Laurentius eredeti kiadását

megszerezni, a mely 232 nyolczadrét oldal számlál,

60 boncz. képpel

aczélmetszetben van ellátva s a szerző névbélyegét hordozza.

Jegyzés könyvem már négyidegen nyelvre van lefordítva (dán, s véd, orosz és olasz), melyek könyvkereskedés utján hasonlólag megszerezhetők.

Birtok eladás.

Ns. Alsófehérmegye kis-enyedi járásában fekvő Hosszuteleke (Dorstadt) községében egy 600 holdból álló birtok hozzártatózó épületekkel együtt több évekre haszonbérbe vagy esetleg örök áron eladó. — Értekezhetni Nagy-Enyedre F. M. betű alatt czimzett levelek által.

Margitszigeti gyógyfürdő

A szőlőgyógyászmód megnyitása

Ugyorú nagy liget, egészséges tiszta pormentes levegő, a legnemesebb magyar (tokai) szőlők, 350 dízesen butorozott szoba, pontos szolgálat, látsálgási és olvasó-terem, napokint zene. Az annyira kedvelt Margit-sziget Magyarország fővárosának, Budapestnek legközelebbi szomszédságában van és a sziget-hajók reggel 5 órától éjféli 12 óráig minden fél-óránban közlekednek. (Utányomat nem díjazatik.)

878

Fogfájást

egy családnál sem volna szabad hiányoznia.

Valódi minőségben 35 és 70 kros üvegekben kapható az egyedüli raktárakban **Kolozsvártt: Wolf János** gyógyszerárban.

Beszterczén: Dietrich és Fleischernél.

Gy.-Fehérvártt: Biró M.-nál.

Brassóban: Jekelius A.-nál.

M.-Vásárhelyt: Bucher Miksánál.

N.-Bányán: Haracek J.-nél.

N.-Sajon: Milde A. orvosnál.

Budán: Wlasssek Ed. gyógyszerésznél.

Pesten: Török J.

N.-Szebenben: Thalmayer és társánál.

Sz.-Régenben: Leonhardt S. és J.-nél.

Segesvártt: Teutsch J. B.-nél.

Déván: Rosnyák A.-nál; Nagy-Enyeden: Horváth Ferencznél.

907

10—16

Valódi brazilai Rum egy pint üveggel 1 fr. o. é.

Kizárólag csak

Dietrich és Gottschlig

thea kereskedők és

oszt. császár s magy. kir. udvari szállítóknál

kapható

PESTEN.

Főraktár, váczuiceza 14-ik szám.

918

6—9

Fiókraktár, kigyóter Gróf Teleky palota.

Ezen rum finom minőségű és izlésű, leginkább theához, továbbá pedig mostani cholera időben ivó vízzel keverve, használható.

EGYESÜLT ERDÉLYI TAKARÉKPÉNZTÁR

Alólirt választmány az „Egyesült Erdélyi Takarékpénztár” részvényeseit folyó évi **október 27-én délután 4 órákor** a kolozsvári „Hitel-Bank” intézet helyiségében tartandó.

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE

ezennel tisztelettel meghívja az alapszabályok 13-dik §-a értelmében.

E közgyűlés tárgya: Az alapszabályok szükségessé vált módosítása.

Az alapszabályok 14-ik §-a értelmében minden részvényes szavazhat, a ki egy részvényt (jelenleg egy ideiglenes elismervényt) 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt letesz. Az ideiglenes elismervények a kolozsvári „Hitel-Bank” helyiségében működő bizottság kezébe teendőek le, a melyekről tanusítvány és szavazati jegy szolgáltat ki.

A 15-ik §. szerint a szavazati jog személyesen, vagy más — a maga személyében is szavazatra jogosított, kellőleg megbízott részvényes által gyakorolthatatik.

Minden részvényes annyi szavazattal bírna hány részvénynek tulajdonosa; de tíznél több szavazattal sem saját személyére nézve, sem — mint meghatalmazott — nem bírhat.

Kolozsvártt, 1873. szeptember 3.

Az „Egyesült Erdélyi Takarékpénztár” igazgató választmánya:

Br. Bánffy Albert, elnök.

920

Gámán Z

d. v. tag.

3—

E HÓ FOLYTÁN OKVETLENÜL MEG FOG JELENNI

AZ

„UJ VILÁG”

czimű nagy naptár

az 1874-ik évre.

SZERKESZTETTÉK:

Léczfalvi B. LÁSZLÓ és HORI BÉLA,

Tartalom: **I. Szépirodalmi rész.** Dal az ingről. Hood Tamástól, fordította: Hegedüs Sándor; Liba-phantasiák, humoreszk; Temetés után: Léczfalvi B. László; Szerencse le: T. Nagy Imre; Munkás meséje: Simó Géza; Magántanítás: Hori Farkas; Bőjt a törököknél; Szerencse szeszélyei közli: T. K. A szeretet hatalma: V. . . Rajka Teréz; Nőemancipációról: Hory Béla; A „pillangó dalok”ból: Dalmadi Győző; Hadak utja: (hun monda) Hegedüs István; Egy éj a zárdában, francziából: H. B.; Péter Itcze: Kerekes Sámuel; Tettvagytól néha: Hori Béla; Mészáros Lázár életéből: V. —; Egy hős ifjuról: Benedek Aladár; Tilos csók száz szem előtt: Hori Farkas; Hamis, hazug: Szabó Sándor; A czimek, szemelvény Wéber „Democritos”-ából; Egy érdekes házasság; Egek leánya, tünde képzetek: Sámi Lajos; Természet krónikájából: Léczfalvi B. László; Szépitő szerek: V. E.; Két érzelem: B. Kemény Endre; Egy román költői alak: Moldován Gergely; Koldus jogtudor; Kristály vizü. . . Moldován Gergelytől; Ismeretlen pályatárs: Berényi Gusztáv; Rosseau, nőemancipációról: Salamon Antal; Család és állam: Hegedüs Sándor; Lelkiismeret; Jőj szívemre: Murányi Sándor.

II. Mezőgazdáknek, bortenyésztőknek. Nélkülözhetlen tudni valók a vető magról. Öt névtelen közlemény egy elősmert jeles gazdásztól Gabna üszög; Rozsda; Szükséges tudni valók a szecsikáról; Mikor és hogyan kapáljunk? Ujabb észleletek a juhtenyésztés köréből; Irányelvek a marhatenyésztés tárgyában; Jó tanácsok a jégkárosultak számára: Erdélyi Károly; A trágyáról.

III. A méhészeknek: A közönséges méhészet alapelve: Szentgyörgyi József.

IV. Szőlő termelőknek. A szőlő szaporításról: P. . . ; A szőlő betegségeiről: K. . . y.

V. A gyümölcsfa tenyésztőknek. Jelinek-féle gyümölcsfa tenyésztésről; Jelinek metszési rendszere: Mártonffy M.

VI. Vegyes. Észrevételek a szüetről; Miért kell kapálni? V. S ; A nagy szilva leírása és annak értékesítése: Schnabel Gyula; Nézetek a trágyáról.

VII. Mindenkinék: Az eczetről és annak hamisításáról: Léczfalvi B. László; Vizhatlan mész mindkét neme: Dr. Wöhler; Mastic cement: Dr. Ramelsberg; A tintákról; többféle fekete tinta készítés módja, Sympathetikus jegyző, Baconnos féle réz és ezüst jegyző, elenyészhetetlen vörös tinták: Dr. Holley és más tudósok után; A pezsgő bor készítése: Dr. Schödlér szerint; Ürmös bor készítése: (K. . . v) Liszt hamisítása és próbájáról: Dr. J. A. Stockhard után; Bor hamisítása és próbája; Tej, tejföl hamisítása és próbája; Cognac készítése és hamisítása; A fa tartósságára van-e befolyással a vágás ideje? A tyukokról.

VIII. Vegyes. 1) A háztartás. 2) Gazdászat, kertészet, baromtenyésztés. 3) Tűzművészet kedvelőinek. E rovat öszvesen **kilenczvennégy kitünő, és a gyakorlati életbe vágó cikkekcskét tartalmaz.**

Miután az ily dus tartalommal szerkesztett „UJ VILAG” naptár csak 2000 példányban nyomatik, a kik meg akarják azt szerezni, méltóztassanak alólrtnál mielőbb megrendelni.

Megrendelési ár csak 80 kr.

KERESZTESI PÁL,

„Uj Világ” naptár kiadója.